

Titel: IX.

Citation: "IX.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e163757/facsimile.pdf> (tilgået 02. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning

N° 330.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Hire og Halvfemsindbydende (99de) Møde.

(Den fjerdede Behandling af Grundlovsudskiftet. § 60.)

Næder: Det er kun en kort Bemærkning, jeg skal tillade mig. For at freestille Rættighedsorden i Grundloven, havde der dog først skete en grundig Underrettelig End, om hvorefter den fremmer med Hoffens Zare i det Gæle. Denne Commission anser jeg for saa vanskeligt og saa vigtig, at jeg ikke tror, at man der freestige den ved en almindelig Regel, der vilde indholde en Befaling for den tilkommande foregående Regel, men at det er nok, naar den transitoriske Beslutning, der er foretaget under § 58 Nr. 7, bliver vedtaget. Derefter skal jeg strøme her, at § 60 altså bevilges.

David: Jeg skal blot endnu tillade mig at tilføje, at naar der ogsaa endnu er Forhold hos os tilføje, der gjere, at Afsagen til Grundloven ikke allerede nu, saaledes som den tredje Deputerede fra Randers (Kjøber) bemærkede, strengt taget kan siges at være lige for alle, saa hører dette dog til Undtagelserne, navnlig hvad angaar Rættighedsorden i Rigsloven. Den væsentligste Indskrænkning i Rigtigheden, som i saa Henseende findes hos os, er begrundet i den Forskjel, der med Hensyn til Rættighedsorden befinder sig mellem Dy og Land, og det er vistnok usædvanligt, at man meget man ønske, at denne kunde fjernes. Men jeg tillader mig at tro, at netop dette er et sa Compliceret Spørgsmaal, og at den hele Omvæltning af Rættighedsorden, naar den bliver foreslået netop her, vil føre paa saa mange Vanskeligheder, at det er let at forstå, at en saadan Omvæltning af Rættighedsordene kan man hvoften udføre i den nærmeste Fremtid eller paa engang, og det synes mig derfor at være bejndeligt at udtale en Grundtanke, hvis der vistnok skal sættes at være noget positivt Indhold i Paragraphen, som dog i sin Værdighed i en lang Fremtid maatte være meget betydelige Indskrænkninger. Hvad der forekommer mig at være Hovedsagen ved Diskussionen om denne Sag, det er, at man ikke opsætter faste Forordninger hos Folket, hvoften om hvad der er eller om hvad der vil blive; ligesom jeg tror, at det vilde være en fast Forordning om hvad der vil blive, naar man i Grundloven udtalte Reglet, der saa ud som om man hængede paa en altså fri Rættighed, som man i den første Fremtid hvoften vil eller kan vilde, saaledes forekommer det mig ogsaa at være besværligt, at man nu her under Diskussionen, for at godtgjøre Nødvendigheden af at tilføje Paragraphen i Udsættelse, fordi den engang skader der, hængende paa en Tilstand, der ubestemt er til i Fremtid, som om det var den almindelige Regel, og mener at have sagt eller gjort noget Stort, naar man udtaler de enkelte Undtagelser fra den lige Afsag til Grundloven, som under de besværlige Forhold nu findes her i Landet.

Høring: Jeg skal blot have den Høje at bemærke, at de Undtagelser eller Indskrænkninger, der findes i den frie Afsag til Grundloven, ikke, saaledes som den Høje tredje Læser bemærkede, er en enkelt Undtagelse, men i mange Retninger. (Ja! Ja! — Nei!) Det vilde ikke være vanskeligt for mig at regne disse Regler op i Talvord, thi det er et Spørgsmaal, jeg hvoften temmelig nær.

Beregning: Med Hensyn saaledes til hvad den tredje Rigsdagsmand fra Horsens (Kjøber) og den fjerde kongelige Rigsdagsmand (David) have bemærket om det meget Complicerede, som der er i Rættighedsordene, og det meget Betændelige, der derfor vilde ligge i at optage en Beførelse derom i Grundloven, kan jeg kun ganske tilføje disse Ordninger, idet jeg blot skal tilføje, at jeg

derfor tror, at det vilde være meget ønskeligt, om der fra Rættighedsorden Side, forinden der findes til en Ordning af saadanne Forhold, blev givet Leilighed ikke blot for Hvoften Side, men ogsaa for de Rættighedsorden fra andre Dele af Landet til at ytre sig om et Forslag i denne Retning.

Indførelse: Jeg havde vel tænkt at sige noget i Anledning af denne Paragraph, men jeg skal ikke tilføje det en saadan Rigtighed, at jeg vilde ønske det passende, derfor nu længere at oplyse Forsamlingen.

Hvoften fjerdede Diskussionen om § 60, og da Tiden var saa langt fremrykket, hvoften Mødet, efterat næste Møde var bestemt til den følgende Dag, Torsdag, Kl. 12, Grundlovsdagen til fortsat Behandling.

99de offentlige Møde.

(Det 99de Møde i den fjerde Række.)

Fremraget den 1ste April.

(Den fjerdede Behandling af Grundloven. § 70.)

Forhandlingsprotocollen for forrige Møde blev oplæst.

Fremanden anmeldte følgende Hvoften:

- 1) En Hvoften, indleveret af Rigsdagsmanden for Søst Amt Idie Distrikt (Kjøber), fra nogle fjerde Læser, Gaardiere og Høje, om at der i Grundloven bliver indført en Paragraph, som er hvoften det almindelige Skolevæsen for et af Statens vigtigste Høje og bestemmer, at det snarest muligt ordnes ved Lov.
- 2) En af samme Rigsdagsmand indleveret Hvoften fra 71 Hvoften af Rønde Sogn, ligthedsende med en tidligere Hvoften om almindelig Valgret.
- 3) En Hvoften, indleveret af Rigsdagsmanden for Høje Amt Idie Distrikt (G. M. Jørgensen), fra Høje og Svandrup Sogne i Høje Amt, med 44 Underrettelige, om at alle Interessenter i Staten maatte betragtes ved Valgloven.
- 4) En Hvoften, indleveret af Rigsdagsmanden for Svandrup Amt Idie Distrikt (Jørgensen), fra 1036 Høje i hans Distrikt, om almindelig Valgret og Valgbarhed.

Fremanden bemærkede dernæst, at han fra Hvoftenministeriet havde modtaget Hvoften vedrørende Udsættelse af Bønderhøje, hvilke ligesom tidligere vare til Hvoften for Rigtighedsordningens Hvoften til bestemte Tider under Secretariatsens Tilføje.

Ifølge Dagsordenen vil man derefter over til den foreløbige Behandling af Grundlovsudskiftet § 70.

Indførelse oplæste Udsættelse § 70, der lyder saaledes:

„Den, som ikke ved sin Hvoften selv kan erobre sig og sine, er berettiget til at erobre sig selv af det Offentlige, dog med at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paalægger.“

Derefter oplæste han Hvoften Bemærkning til denne Paragraph: Udsættelse tillægger denne Paragraph, men anser, at den Hvoften utvilsomt usædvanlige og ulovlige saaledes:

Den, som ikke kan erobre sig eller sine, og hvis